

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/135/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315212721
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2016:2315212721.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N. A., nar. XX.X.XXXX, a H. A., nar. XX.X.XXXX, obe bytom ako otec, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov - matka: L. A., nar. XX.X.XXXX, bytom N. E., U.. E. XXX/XX, a otec: K. A., nar. XX.X.XXXX, bytom F., Ž. XXX/X, o návrhu otca na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

Maloleté deti sa zverujú do osobnej starostlivosti otca počnúc od 1.7.2015 s tým, že obaja rodičia majú právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok, matke sa ukladá povinnosť prispievať na maloletého N. sumou 50,- Eur mesačne, na maloletú H. sumou 50,- Eur mesačne, u oboch detí počnúc od 1.7.2015, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca maloletých detí.

Styk matky s maloletými deťmi sa neupravuje.

Dlžné výživné za obdobie od 1.7.2015 do 31.5.2016 na maloletého N. vo výške 550,- Eur a na maloletú H. vo výške 550,- Eur je matka povinná zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia k rukám otca maloletých detí.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/42/2011-62 zo dňa 3.5.2012.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec sa návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.5.2015, v znení jeho ďalších zmien a doplnení, domáhal zmeny ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností tak, že maloleté deti sa zveria do osobnej starostlivosti otca, matka sa zaviazala na platenie výživného vo výške 50 eur mesačne na každé maloleté dieťa a styk matky s maloletými deťmi sa ponechá bez úpravy. Otec tiež žiadal rozhodnúť o dlžnom výživnom za obdobie od 1.7.2015 do 31.5.2016. Svoj návrh odôvodnil tým, že od poslednej úpravy rodičovských práv a povinností došlo k podstatnej zmene pomerov účastníkov konania, keďže matka, do starostlivosti ktorej boli maloleté deti zverené ostatným rozhodnutím, v januári roku 2015 maloleté deti opustila a zanechala ich v starostlivosti svojej matky. Od konca júna 2015 sa pritom deti nachádzajú v osobnej starostlivosti otca.

Súd vec prejednal a vo veci rozhodol v neprítomnosti matky v súlade s ustanovením § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a kolízneho opatrovníka, v konaní zastupujúceho záujmy maloletých detí, prečítaním sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to najmä s potvrdeniami

a správami ohľadne účastníkov konania, súd sa taktiež oboznámil s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu č. k. 16P/299/2013, č. k. 16P/258/2014, č. k. 24P149/2015 ako aj s obsahom spisu Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 9P/42/2014, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Rodičia maloletých detí spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Ostatným rozsudkom č. k. 9P/42/2011-69 zo dňa 3.5.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňom 20.6.2012, Okresný súd Dunajská Streda zveril maloleté deti do starostlivosti matky, otca zaviazal na platenie výživného vo výške 40 eur mesačne na každé maloleté dieťa a styk otca s maloletými deťmi ponechal bez obmedzenia. V januári 2015 matka maloleté deti opustila a zanechala ich v starostlivosti svojej matky, ktorá však mala byť len dočasná. Od konca júna 2015 sa maloleté deti nachádzajú v osobnej otca, pričom matka od uvedeného času na výživu maloletých detí dobrovoľne ničím neprispievala, Okresný súd Galanta preto uznesením č. k. 12P/135/2015-56 zo dňa 18.11.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňom 3.3.2016, nariadil v rámci tohto konania predbežné opatrenie, ktorým maloleté deti ponechal v starostlivosti otca, a ktorým súd matku zároveň zaviazal na dočasné platenie výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na každé maloleté dieťa. Matka si však túto vyživovaciu povinnosť naďalej neplní.

Maloleté deti sú dvojčatá, obe majú deväť rokov a toho času navštevujú základnú školu, maloletý N. druhý ročník a maloletá H. tretí ročník. Zdravotný stav oboch maloletých detí je dobrý, aj keď maloletý N. navštevuje logopéda, v tejto súvislosti má otec cestovné výdavky v bližšie nekonkretizovanej výške, keďže logopéda maloletý navštevuje v Dunajskej Strede, a bude tiež potrebovať strojček na zuby. Inak otec nemá v súvislosti so zdravotným stavom maloletých detí zvýšené výdavky. Čo sa týka výdavkov na maloleté deti otec uviedol, že sa týkajú najmä ošatenia, obuvi a učebných pomôcok, ide teda o bežné výdavky primerané potrebám a veku maloletých detí.

Otec maloletých detí je momentálne nezamestnaný. Spolu s maloletými deťmi žije u svojich rodičov. Podaním, doručeným tunajšiemu súdu dňa 4.9.2015, pritom otec súdu oznámil, že mesačne svojim rodičom prispieva na náklady spoločnej domácnosti sumou vo výške 200 eur. Toho času je otec poberateľom dávky v nezamestnanosti vo výške 215 eur mesačne a tiež prídavkov na deti vo výške 47,04 eur mesačne. Okrem maloletých detí, ktorých sa týka toto konanie, otec iné vyživovacie povinnosti nemá.

Pokiaľ ide o aktuálne osobné a majetkové pomery matky, súdu tieto zostali neznáme, nakoľko matka v priebehu konania so súdom nijako nespolupracovala. Z Registra obyvateľov SR súd zistil len toľko, že ani matka nemá iné vyživovacie povinnosti, okrem tých, ktoré sa vzťahujú na maloleté deti, ktorých sa týka toto konanie.

Na pojednávaní vo veci dňa 31.5.2016 bol vypočutý otec maloletých detí, ktorý s určitými zmenami oproti pôvodnému návrhu trval na zmene ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, pričom žiadal zveriť maloleté deti do svojej osobnej starostlivosti a taktiež žiadal zaviazat matku na platenie výživného vo výške 50 eur na každé maloleté dieťa. Výživné otec žiadal určiť od 1.7.2015. Pokiaľ ide o styk matky s maloletými deťmi, tento styk otec navrhoval ponechať bez úpravy.

Na pojednávaní vo veci dňa 31.5.2016 bol vypočutý aj kolízny opatrovník, ktorý sa v celom rozsahu stotožnil s návrhom otca a žiadal preto, aby súd tomuto návrhu vyhovel.

Po vyhlásení rozsudku sa prítomní účastníci konania, t.j. otec a kolízny opatrovník, vzdali svojho práva podať odvolanie.

Podľa ustanovenia § 36 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> sa použijú primerane.

Podľa ustanovenia § 28 ods.1 ZR, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa; zastupovanie maloletého dieťaťa; správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 65 ods.1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa ustanovenia § 62 ods.1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ustanovenia § 75 ods.1 veta prvá ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa ustanovenia § 76 ods.1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa ustanovenia § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloleté deti sa aktuálne, a to od konca júna 2015, nachádzajú v starostlivosti otca, hoci boli ostatným rozhodnutím zverené do starostlivosti matky. Rodičia maloletých detí spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Maloleté deti sú dvojčatá, obe majú deväť rokov a toho času navštevujú základnú školu. Zdravotný stav oboch maloletých detí je dobrý, výdavky na maloleté deti sú preto bežné, primerané ich veku. Matka na výživu maloletých detí dobrovoľne neprispieva žiadnou finančnou čiastkou ani deti nekontaktuje.

Súd preto zmenil ostatné rozhodnutie tak, že maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti otca, ktorý túto starostlivosť vykonáva od konca júna 2015, a ktorá je kolíznym opatrovníkom hodnotená kladne. Rozhodnutie o zverení maloletých detí do starostlivosti otca pritom súd založil na výpovedi otca i kolízneho opatrovníka, ktorý prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda prešetril v rodine otca pomery, pričom nezistil žiadne prekážky, ktoré by otcovi bránili vo výkone tejto starostlivosti.

Súd zároveň určil matke vyživovaciu povinnosť, ktorá je zákonnou povinnosťou každého rodiča, a to vo výške 50 eur mesačne na každé maloleté dieťa. Pri určovaní výšky výživného pritom súd vychádzal z tvrdení otca, ktorý aktuálne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté deti, a ktorý uviedol, že reálne potreby maloletých detí by boli zabezpečené výživným v uvedenej výške. Matkine majetkové pomery súd v priebehu konania nezistil, keďže matka so súdom nespolupracovala a svoje pomery súdu nijako nepreukázala. Súd však má zato, že na túto skutočnosť nemôžu doplácať maloleté deti, ktoré majú právo na výživu od oboch rodičov. Otec pritom súdu uviedol, že výživné v minimálnom rozsahu by potreby maloletých detí nezabezpečilo, súd preto matke určil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí vo výške po 50 eur, ktorá suma predstavuje len 1,8-násobok minimálneho výživného, a ktorú by preto matka mala byť schopná platiť. Výživné v takto určenej výške zároveň zabezpečí odôvodnené potreby maloletých detí.

Matka na výživu maloletých detí od času, kedy sú tieto v starostlivosti otca, neprispievala žiadnou finančnou čiastkou, v dôsledku čoho jej za obdobie od 1.7.2015 do 31.5.2016 vznikol na výživnom dlh vo výške 550 eur na každé maloleté dieťa (t.j. 7,8,9,10,11,12/2015 = 6 x 50 eur = 300 eur + 1,2,3,4,5/2016

= 5 x 50 eur = 250 eur, čo spolu činí sumu 550 eur). Súd preto matke v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. uložil povinnosť tento dlh zaplatiť, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd zároveň ponechal styk matky s maloletými deťmi neupravený, pričom aj v tomto smere sa súd opieral o žiadosť otca a o odporúčanie kolízneho opatrovníka.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie zo strany otca a kolízneho opatrovníka nie je prípustné, pretože sa títo účastníci konania svojho práva podať odvolanie výslovne vzdali po vyhlásení rozsudku podpisom do zápisnice.

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie matka maloletých detí, a to do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.